

Anotace rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva

Rozsudek ze dne 1. března 2022 ve věci č. 35582/15 – *I. V. T. proti Rumunsku*

Senát čtvrté sekce Soudu rozhodl jednomyslně o porušení práva na respektování soukromého života dle článku 8 Úmluvy v souvislosti s tím, že celostátní televize odvysílala bez souhlasu rodičů rozhovor s jedenáctiletou dívkou o smrti její spolužačky během školního výletu.

I. Skutkové okolnosti

Stěžovatelka, které bylo v rozhodné době jedenáct let, poskytla novinářům rozhovor o úmrtí spolužačky během školního výletu, jehož se ona sama neúčastnila. Tento rozhovor byl posléze bez souhlasu jejích rodičů odvysílán v celostátní televizi. V občanskoprávním řízení, které stěžovatelka proti soukromé vysílací společnosti zahájila, jí soudy vyšších instancí nevyhověly, neboť dospěly k závěru, že se reportáž týkala záležitosti veřejného zájmu a nepříznivé chování, kterému byla po odvysílání rozhovoru vystavena ze strany učitelů a spolužáků, nelze novinářům přičítat k tíži.

II. Odůvodnění rozhodnutí Soudu

K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 8 ÚMLUVY

Stěžovatelka namítala, že vnitrostátní orgány porušily její právo na respektování soukromého života dle článku 8 Úmluvy.

Soud úvodem konstatoval, že jeho úkolem v projednávané věci je posoudit, zda vnitrostátní soudy nastolily spravedlivou rovnováhu mezi právem stěžovatelky na respektování soukromého života podle článku 8 Úmluvy a právem soukromé vysílací společnosti a novinářů rozšiřovat informace chráněným článkem 10 Úmluvy, a to v souladu s kritérii plynoucími z judikatury Soudu (např. *Dupate proti Lotyšsku*, č. 18068/11, rozsudek ze dne 19. listopadu 2020, § 49). Článek 8 Úmluvy přitom ukládá státům pozitivní závazek vzít v úvahu zvláštní zranitelnost mladých lidí (viz *mutatis mutandis M. G. C. proti Rumunsku*, č. 61495/11, rozsudek ze dne 15. března 2016, § 73). K nahrazení názoru vnitrostátních orgánů, pokud provedly vyvažování mezi právy chráněnými články 8 a 10 Úmluvy v souladu s kritérii stanovenými v judikatuře Soudu, je zapotřebí silných důvodů (*Axel Springer AG proti Německu*, č. 39954/08, rozsudek velkého senátu ze dne 7. února 2012, § 87–88). Následně se Soud zabýval každým z těchto kritérií zvlášť.

a) Předmět mediální zprávy a její příspěvek k debatě sledující veřejný zájem

Příspěvek k debatě sledující veřejný zájem dle Soudu představuje při vyvažování zájmů chráněných články 8 a 10 Úmluvy zásadní kritérium (tamtéž, § 90). V projednávané věci odvolací soud konstatoval, že daná mediální zpráva se týkala předmětu veřejného zájmu, a to konkrétně selhání školy při organizaci školního výletu. Dle Soudu nicméně lze pochybovat o tom, zda odvysílání názorů stěžovatelky skutečně přispělo k debatě o otázkách veřejného zájmu, když tato nebyla přímým svědkem předmětného incidentu.

b) Stupeň veřejné známosti dané osoby a její předchozí jednání

Stěžovatelka nebyla v době, kdy poskytla rozhovor, osobou veřejně známou ani mediálně zajímavou. Naopak, byla nezletilá a na výkon jejího práva na ochranu pověsti dohlíželi její rodiče. Předchozí souhlas rodičů s odvysíláním rozhovoru tak při posuzování daného případu představoval důležitý prvek (*Reklos a Davourlis proti Řecku*, č. 1234/05, rozsudek ze dne 15. ledna 2009, § 41–43).

c) Okolnosti pořízení záběrů, obsah, forma a následky odvysílání mediální zprávy

Rozhovor s tehdy jedenáctiletou stěžovatelkou byl pořízen před školou, kterou navštěvovala, v nepřítomnosti rodičů, blízkých příbuzných či učitelů a bez předchozího souhlasu kohokoli z nich. V

reportáži, kterou televize odvysílala, sice možná byl obličej stěžovatelky rozostřen, avšak podle hlasu, který nebyl za účelem ochrany její podoby a soukromí nijak zkreslen, ji bylo možné bez problémů poznat. Skutečně pak byla učitelka i spolužáky identifikována.

Soud poznamenal, že i když mediální zpráva přispívá k veřejné debatě, zveřejnění soukromých informací o nezletilém, který se stal svědkem dramatické události, nesmí překročit volnost danou redakčnímu hodnocení a musí být odůvodněné (viz *mutatis mutandis MGN Limited proti Spojenému království*, č. 39401/04, rozsudek ze dne 18. ledna 2011, § 147–151; srov. též *Alkaya proti Turecku*, č. 42811/06, rozsudek ze dne 9. října 2012, § 32–36). V projednávané věci navíc stěžovatelka ani přímým svědkem dané události nebyla. Dále Soud poukázal na to, že soudy vyšších instancí se tu náležitě nezabývaly otázkou, zda bylo dodrženo vnitrostátní právo, které stanoví, že právo nezletilé osoby na ochranu soukromí převažuje nad potřebou získávat informace. Dle Soudu může uveřejnění informací o totožnosti dítěte ohrozit jeho důstojnost a blaho ještě vážněji než v případech dospělých, neboť děti jsou zranitelnější, což vyžaduje zvláštní právní záruky.

Soud navíc shledal, že odvysílání rozhovoru mělo vážné dopady na soukromý život stěžovatelky a její tvrzení se v tomto ohledu nezdála nepodložená či neopodstatněná (srov. *Aleksey Ovchinnikov proti Rusku*, č. 24061/04, rozsudek ze dne 16. prosince 2010, § 51 *in fine*).

d) Závěr

Soud považoval absenci veřejné známosti stěžovatelky, její nízký věk, zanedbatelný příspěvek rozhovoru k debatě ve veřejném zájmu a zvláštní zájem nezletilé na ochraně jejího soukromého života za dostatečně závažné důvody k nahrazení názoru vnitrostátních soudů a konstatoval, že nenastolily spravedlivou rovnováhu mezi soupeřícími zájmy a nesplnily pozitivní závazek účinně chránit soukromý život stěžovatelky. Článek 8 Úmluvy proto byl porušen.